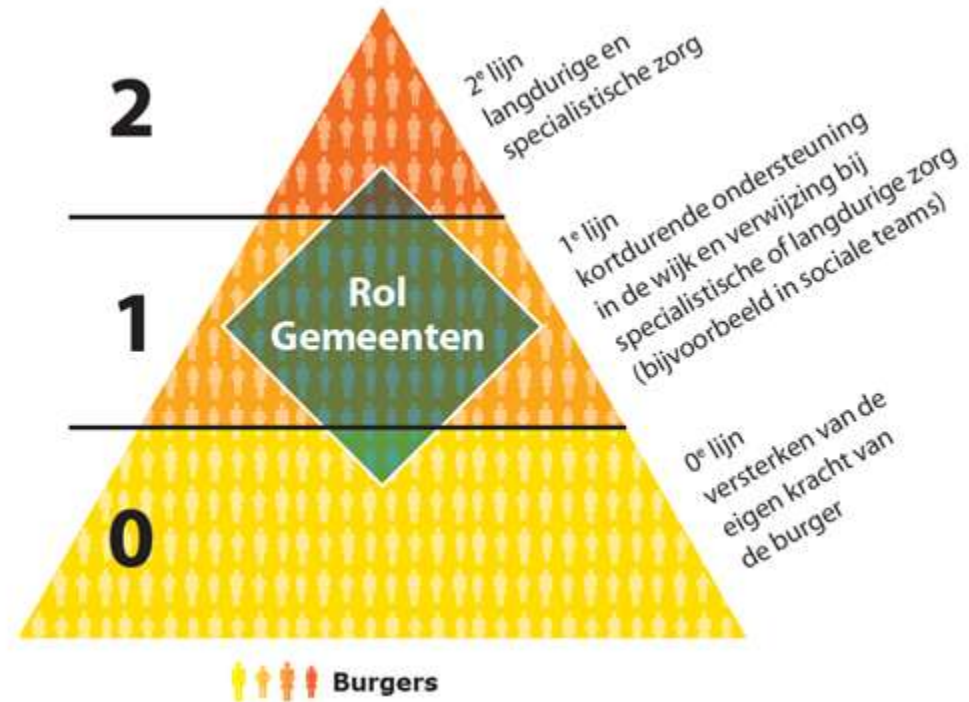

Sociaal domein

17 april 2018

Cijfers - kwalitatief

- Of het nu gaat om jongeren met hulp, Wmo-voorzieningen, bijstandsuitkeringen: Assen zit boven het gemiddelde
- Werkloosheid is hoger, huishoudens met inkomen tot 105% sociaal minimum is hoger en ervaren gezondheid is lager dan gemiddeld
- Top 3 huishoudprofielen: jonge gezinsdynamiek, 'dorpse tweekappers', 'doorsnee provincialen', ...
- Brede onderlaag, doorsnee middenlaag, smalle bovenlaag

Cijfers - €

- Na twee positieve jaren vanaf 2017 tekort: daling rijksuitkering niet omgebogen + stijgend gebruik voorzieningen.
- Sociaal deelfonds biedt dekking voor tekort in 2017 en (deels) 2018
- Knoppen om aan te draaien:
 - Minder gebruik – preventie + transformatie
 - Minder voorzieningen – soberder, wachtlijsten
 - Lagere tarieven
 - Meer inkomsten: lobby + landelijk bv Actieprogramma Zorg en Jeugd

Sociaal domein: dilemma's

1. Naar de voorkant/preventie;

- wat werkt?: bereik en effect
- meer inzet leidt in igv in beginfase tot meer uitgaven

2. Instituten houden we in stand:

- Neiging tot 'omzetmaximalisatie'
- Vaak aanbod- ipv vraaggericht

Sociaal domein: **kansen**

1. Focussen: armoede, laaggeletterdheid, gezondheid? Of jeugd of ...
2. Behoeftte inwoner centraal stellen: omgekeerde toets; wijkgericht werken
3. Experimenteren met inwonersinitiatieven; inspelen op kansen
4. De-institutionaliseren: vanuit behoefte en ervaring inwoners opdracht geven aan partijen om gezamenlijk(!) op te lossen
5. Doen wat werkt: experimenteren, leren, weten (duiden informatie)
6. Regie voeren op verbinden: visie nodig

NB! Kadernota 2018 - 2022

Specifieke thema's

- Armoedebestrijding
- Schuldenaanpak; GKB
- Waardig ouder worden
- Onderwijs/meedoen

Armoede: cijfers/beeld

- Armoede: hoogste van Drenthe (2016)

Lichte afname kortdurend

Toename langdurige armoede (4 jr)

Ca. 1800 kinderen.

- Gemeente beschikt nauwelijks over gegevens

Eigen onderzoek 2016:

- Werkende armen; ZZP'ers
- Veel alleenstaanden
- Ouderen

Armoede: stand van zaken

I vangnetregelingen:

- voldoende aanbod; (rapport RKC armoedeval)
- bereik en gebruik kan beter
- op onderdelen: verbetering raadzaam

II verbinden:

- zeer veel organisaties; verschillende opdrachten en agenda's
- beweging: van recht- naar doelmatigheid; regie nodig
- verbinding met ondernemers gering

III preventie:

- staat in kinderschoenen; breed ingezet + op alle 3 niveaus

Armoede: knelpunten:

1. Toegang/intake
2. Kwijtschelding lokale belastingen: bereik/doel/proces
3. Preventie: inzet op risicogroepen
4. Bereik: kinderen en ondernemers

Armoede: ontwikkelkansen

1. Inzet op samenwerken partijen, professionals, vrijwilligers, kerken, ondernemers (alliantie tegen armoede?)
2. Regierol pakken: vanuit behoefte en ervaringen inwoners uitvoeringsorganisaties *gezamenlijk* opdracht geven
3. Integraal preventiebeleid; focus aanbrengen doelgroepen en niveau; financiële stress leidt tot problemen op andere leefdomeinen; extra rijksmiddelen: 170 mlj.
4. Groeibriljanten: Vaart €rin, Jong&Schulden, aanpak kinderarmoede; (aanpak generatie-armoede);
5. Vangnet (RKC):
 - Collectieve ziektekostenverzekering (verbinden domeinen)
 - incassobeleid

Schulden: stand van zaken

- Geliberaliseerde markt: geen volledig beeld
- Bij GKB: in Assen omvang hulpvraag stabiel; toename bewindvoering; overall: afname, Doorlooptijden nemen toe.
- Hulpvraag complexer; verschuiving naar GKB
- Regie op inzet preventie verschuift van GKB naar VW;
- Extra inzet buurtteams (sociaal deelfonds)

Schulden: knelpunten

- Toegang: veel loketten; verschillende aanpak; niet altijd duurzaam
- Samenwerking in het veld: spanning door ‘schuivende panelen”
professionals – vrijwilligers; professionals onderling
- Eigen bijdrage schuldsanering > 120%
- Preventie: bereik en effectiviteit

Schulden: ontwikkelkansen

- Bewindvoering: te zwaar vaak; te duur; model Groningen?
- Aanpak betalingsachterstanden: aansluiting lokale belastingen, zorgpremies
- Aanpak bronheffing: 4-6 mnd zorgpremies/voorkomen boetesysteem
- Regeerakkoord: speerpunt brede aanpak (regels: incasso, beslagvrije voet)
- Preventie: inzet op risicogroepen: ex-gedetineerden, statushouders, UWV → bijstand, uitstroom intramuralen
- Experimenteren? (overnemen schulden)

GKB: specifieke vragen

- Positionering; eruit stappen mogelijk?

Beleid gemeente: naar 2^e schil; preventie/nazorg; intake

Visie ('strategische herijking' 2017): focus op beperken financiële schade; is opmaat voor definitieve keuze; opdracht voor scenario's reeds gegeven.

4 scenario's: zie bijlage

- afbouw DVO's; aparte entiteit
- Voortzetten gr voor 3 partners
- Uittreden/opheffen; diensten elders afnemen
- Idem maar diensten zelforganiseren of bij andere gr onderbrengen

NB! Statuut: beëindigen of uittreden maakt strategisch, verschil!

NB! wettelijke plicht

NB! bestaande infrastructuur (AMR; nat. partners) van invloed op keuze.

- Rentepercentage sociale kredieten:

Imago; risico? Financieel effect? Lijkt gering.

Waardig ouder worden: stand van zaken

- Vergrijzing; langer thuiswonen → effect op inzet gemeente
- Ook signalen problematiek: eenzaamheid, dementie, mishandeling, ontspoorde mantelzorg, armoede,
- Integrale ouderenzorg (experiment)
- Inzet buurtteams:
 - faciliteren (BvO; ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers)
 - adviseren: neemt toe.

Ouder worden: knelpunten

- Niet per definitie *gezond* ouder worden: eenzaamheid; progressieve toename dementie
- Bereik ouderen; effect (gedragsverandering)
- Zorgval: overgang Wmo naar Wlz
- Inzet fragmentarisch door systemen, inzet aanbieders/gemeente
- Hoge zorgkosten; focus >120% → wijziging EB-beleid Rijk 1-1-19; verschraving dekking verzekeringen.

Ouder worden: ontwikkelkansen

- Inzet op preventie; o.m. herkennen signalen
- Mantelzorg; respijtzorg
- Dementievriendelijke stad?

Onderwijs en meedoen capita selecta 1

- Laaggeletterdheid:
 - basisinfrastructuur is er (Taalhuis);
 - vergroten bereik door verbinden met vindplaatsen (loketten)
 - Kans: inzet methodiek klantreis
- Verbinding onderwijs, welzijn en werk
 - sluitende aanpak kwetsbare jongeren succesvol: uitval laag (2% VSV), veel maatwerk methodieken
 - Kans: versterken regionale samenwerking professionele organisaties

Onderwijs en meedoen capita selecta 2

- Passend onderwijs:
 - structurele afstemming op inzet jeugdzorg (inkoop) + gezamenlijke uitvoeringsagenda.
 - uitdaging: systeem en financiën sluiten niet goed aan (wet langdurige zorg en jeugdzorg); gemeente repareert vaak
 - Kans: transparant omgaan met budgetten gemeente, onderwijs, zorgverzekeraars
- bijstand:
 - nu: volger van experimenten regelluwe bijstand; echter geen beeld van huidige experimenten
 - Kans: experimenteren met initiatieven
- Onderwijsachterstandenbeleid
 - VVE-programma's zetten vooral in op taal
 - Kans: verruiming rijksbeleid per 1-1-19 + meer budget; verbinden met andere leefdomeinen (o.m. armoede)